

D 12

Revisorsnämnden (RN) har mottagit en anmälan avseende auktoriserade revisorn A-son och har därför öppnat detta disciplinärende. Anmälan rör A-sons uppdrag som vald revisor i ett aktiebolag (bolaget) räkenskapsåret 1 september 2009–31 augusti 2010. I anmälan finns en uppgift om att A-son inte har varit i personlig kontakt med styrelsen för bolaget eller informerat den om dess skyldigheter vid upprättande av en kontrollbalansräkning.

A-son har avgett en revisionsberättelse för räkenskapsår 2009/10 som avviker från standardutformningen. I revisionsberättelsen, som är daterad den 25 oktober 2010, anges bl.a. att en kontrollbalansräkning har upprättats men inte lämnats för granskning i rätt tid enligt reglerna i 25 kap. 13 § aktiebolagslagen (2005:551).

RN har tagit del av A-sons dokumentation över revisionen för räkenskapsåret 2009/10 och hans granskning av en kontrollbalansräkning under år 2010.

Av A-sons dokumentation framgår följande.

Bolaget avgav en kontrollbalansräkning som avsåg förhållandena per den 31 december 2009. Av den framgår att bolagets eget kapital understeg mer än hälften av det registrerade aktiekapitalet. Kontrollbalansräkningen är daterad den 31 mars 2010. Av ett stämmoprotokoll, daterat samma dag, framgår att kontrollbalansräkningen föredragits och att stämman beslutat att fortsätta verksamheten samt upprätta en ny kontrollbalansräkning inom åtta månader. A-sons granskningsyttrande över kontrollbalansräkningen är daterat den 25 oktober 2010. I det uttalar han att granskningen har utförts i enlighet med god revisions sed och att det inte framkommit något som tyder på att kontrollbalansräkningen inte uppfyller aktiebolagslagens krav.

A-son har uppgett följande.

I samband med bokslutsarbetet i september 2010 upptäcktes tillkommande kostnader som föregående redovisningskonsult inte hade beaktat i redovisningen. Det konstaterades att det egna kapitalet med hänsyn till kostnaderna var förbrukat. Kapitalet hade troligen förbrukats redan i december 2009. När han fick reda på detta, kontaktade han redovisningskonsulten och efterfrågade muntligen en kontrollbalansräkning. Han redogjorde även för redovisningskonsulten om reglerna i aktiebolagslagen avseende styrelsens skyldighet att upprätta kontrollbalansräkning och angav vilka tidsfrister som gällde och var även tydlig med att han inte skulle antedatera sitt granskningsyttrande över kontrollbalansräkningen. En av styrelsen undertecknad kontrollbalansräkning kom in tillsammans med årsredovisningen cirka tre till fyra veckor efter att han hade erhållit informationen om att aktiekapitalet var förbrukat. Eftersom kontrollbalansräkningen enligt dateringen var upprättad i mars 2010 och hade avlämnats för sent till honom, anmärkte han på detta i revisionsberättelsen.

RN gör följande bedömning.

I 25 kap. aktiebolagslagen finns bl.a. regler om när och hur kontrollbalansräkningar ska upprättats. Av dessa följer att ett aktiebolags styrelse genast ska upprätta och låta bolagets revisor granska en kontrollbalansräkning när det finns skäl att anta att bolagets eget kapital understiger hälften av det registrerade aktiekapitalet. Om den revisorsgranskade kontrollbalansräkningen utvisar att bolagets eget kapital understiger hälften av det registrerade aktiekapitalet, ska styrelsen snarast möjligt utfärda kallelse till en bolagsstämma som ska pröva om bolaget ska gå i likvidation (första kontrollstämman). Underlåter styrelsen att fullgöra dessa skyldigheter,

svarar styrelseledamöterna solidariskt för de förpliktelser som uppkommer för bolaget under den tid som underlåtenheten består.¹

För det fall en revisor i samband med sin granskning gör väsentliga iakttagelser rörande ett aktiebolags redovisning eller förvaltning är det av stor betydelse att dessa kommer till styrelsens kännedom så att styrelsen kan vidta lämpliga åtgärder.²

När det uppdagas att en styrelse är skyldig att upprätta kontrollbalansräkning är det enligt RN:s mening en iakttagelse av väsentlig betydelse. Vikten av att revisorn skyndsamt kontaktar bolagets styrelse gör sig särskilt gällande i sådana situationer, eftersom styrelseledamöterna kan bli personligt betalningsansvariga om kontrollbalansräkning inte genast upprättas och tillställs revisorn för granskning.

A-son har uppgett att han hösten 2010 fick kännedom om att bolagets eget kapital var förbrukat. Av utredningen framgår att han vid den tiden inte kände till hur styrelsen hade hanterat denna fråga. Mot bakgrund av det ovan anförda ålåg det därför A-son att, så fort han fick kännedom om att det förelåg skyldighet att upprätta kontrollbalansräkning, kontakta styrelsen och informera om den uppkomna situationen och om styrelsens skyldigheter. Att endast vända sig till bolagets redovisningskonsult kan inte anses ha varit en tillräcklig åtgärd. A-son har genom sin underlåtenhet att kontakta styrelsen åsidosatt god revisionssed.

A-son har i nu nämnda avseende åsidosatt sina skyldigheter som revisor. Han ska därför meddelas en disciplinär åtgärd. RN finner att en erinran är en tillräcklig åtgärd.

Med stöd av 32 § andra stycket revisorslagen (2001:883) meddelar RN A-son erinran.

Ärendet har avgjorts av RN genom dess tillsynsnämnd. I beslutet har deltagit hovrättspresidenten Sten Andersson, ordförande, f.d. hovrättspresidenten Gunnel Wennberg, vice ordförande, skattedirektören Vilhelm Andersson, advokaten Rune Brännström, auktoriserade revisorn Maria Danckler, avdelningschefen Eva Ekström, direktören Per-Ola Jansson, skattejuristen Kerstin Nyquist och auktoriserade revisorn Björn Sundqvist. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt närvarit tf. myndighetschefen Adam Diamant, avdelningsdirektören Fredrik Bengtsson, revisionsdirektören Sören Bergner samt avdelningsdirektören Kári Ólafsson som har föredragit ärendet.

¹ 25 kap. 13, 15 och 18 §§ aktiebolagslagen.

² Jfr RN:s beslut den 10 juni 2010 i ärende 2010-403 (D 25/10 i RN:s praxissamling).